GAZETA KRAKOWSKA

Prenumerata kwartalna złp. 12.

Nᴱᴿ 267.

Poiedynczy numer na welinowym papierze gr. 10.

CZWARTEK DNIA 3 LISTOPADA 1831 ROKU.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na 0° Reaumiura.

Dzień godzina		Barometr na 0° r.	Therm:	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosfi	UWAGI.
	7	27 8, 537	† 4. 4	— 0,5	zachodni słaby	pogoda z chmur:	mgła.
2.	12	„ 8, 025	†10. 9	† 1,5	„ „	„ „	
	3	„ 7, 379	†10. 6	† 0,2	„ „	„ „	
	9	„ 6, 831	† 3. 8	— 2,0	połudn za. słaby	pogoda	

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

WARSZAWA 28 PAŹDZIERNIKA.

Jenerał Major Pęcherzewski Kommendant Miasta Stołecznego Warszawy.

W zamiarze przyniesienia ulgi mieszkańcom, szczególnie ulic pryncypalnieyszych, których domy zbytecznie kwaterunkiem są przeciążone, poleciłem urzędowi municypalnemu przekwaterowanie niektórych woyskowych. Z tego powodu officerom woyska polskiego, i żonom tychże, prawo do kwater maiącym na rzeczonych ulicach zakwaterowanym, wskazane będą kwatery w odległeyszych ulicach na miesiąc listopad r. b.

Ichmość officerowie i żony officerskie w powyższym przypadku znayduiące się, zgłoszą się przeto po nowe bilety do deputacyi kwaterniczey.

Sąd Appellacyiny Królestwa Polskiego.

Stósownie do rozporządzenia wysokiey kommissyi rządowey sprawiedliwości z dnia 22 (10) paźdz: r. b. ogłasza dla wiadomości publiczney, listę mecenasow, adwokatów, komorników, i woźnych nadetatowych przy sądzie appellacyinym, którzy do sprawowania obowiązków przypuszczonemi zostali; a to w celu, iżby interessowane w swych sprawach do nich udać się mogły.

Lista takowa iest następuiąca: mecenasi: Antoni Łabęcki, Woyciech Wasiutyński, Franciszek Ziemięcki, Hiacynt Bienkiewicz, Antoni Maiewski, Jan Izdebski, Pankracy Sożeński, Jan Kamieński, Józef Sokołowski, Ludwik Lewicki, Dawid Torosiewicz Józef Paschalski, Jan Tadeusz Wołowski, Paweł Barankiewicz, Adam Prądzyński, Paweł Piątkowski, Adam Turowski, Cypryan Ossowski, Jakób Rudnicki, Mikołay Chudzyński.

Adwokaci: Józef Podgórski, Alexander Łubieński, Jozef Płoski, Adam Rozen, Felix Jasiński, Woyciech Bielanowski, Jan Kanty Kobylański, Jan Zawadzki, Karol Ogrodowicz Jan Kanty Wołowski, Ludwik Szybiński, Franciszek Gross, Franciszek Brzeziński.

Komornicy: Woyciech Janowski, Stefan Osipowski.

Woźni nadetatowi: Jan Baranowski, Maciey

Zurkowski, Walenty Koszykowski, Andrzey Szyposzyński, Walenty Szyposzyński, Ignacy Woyciechowski, Jakob Szmigrodzki, Antoni Tołoczko, Jan Kaźmirowski, Felicyan Bogowski.— W Warszawie d. 25 Października 1831.

Radca Stanu Prezes: *Wyczechowski.*
Sekretarz: *Geroszewski.*

Sławny doktor Hille, wysłany zeszłego lata od Saskiego rządu do Warszawy dla poznania cholery, wydał przed kilku tygodniami dzieło o swoich spostrzożeniach nad chorobą tą poczynionych. Dzieło to, starannie wypracowane, połączone iest z kartą topograficzną, określaiącą kierunek w iakim cholera w Polsce i ościennych kraiach rozszerzyła się, i z wykazem tabellarycznym cholerycznych wyleczonych i umarłych. Autor z wdzięcznością uznaie gorliwe staranie, z iakiem nasi lekarze, a mianowicie doktorowie Malcz i Leo ułatwili mu osiągnięcie zamierzonego celu podróży.

— Na ostatnie targi Warszawskie dostawiono żyta korcy 2300. Pszenicy korcy 355. Grochu kor. 34. Jęczmienia kor. 1214. — Owsa kor. 1635. Siana fur 691, przypędzono Wołów 699. — Wieprzy 202. Baranów 1182; rowniez i innych przedmiotów ciągle znaczna przybywa ilość.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE

PETERSBURG 11 *Października.* — Ukazem z d. 23 z. m. Nayiaśnieyszy Cesarz Jinć upoważnił ministra skarbu do puszczenia w obieg trzeciey seryi biletow skarbowych.

— Według otrzymanych tu wiadomości z Pekinku z dnia 14 lipca, tameczne poselstwo rossyyskie zamierzało w kilka dni opuścić stolicę i to w towarzystwie wyznaczonego sobie kommissarza w zamiarze powrotu do Rossyi; według tego w początkach października stanęłoby w Kiachta. Nowe to poselstwo rossyyskie było od Chinczyków bardzo uprzeymie przyięte.

— Dziennik *Journal de St. Petersburg* umieścił szczegółowy opis pomnika, który N. Cesarz Mikołay chce kazać wznieść wiekopomney pamięci nieboszczykowi Cesarzowi Alexandrowi przy pałacu zimowym. W opisie tym powiedziano między innymi.

"Już dawniey donieśliśmy, że pomnik ten będzie miał nieiakie podobieństwo do kolumny Traiana. Lecz artysta maiący sobie poruczone wykończenie tego dzieła pan Montferrand musiał się ograniczyć na zastąpieniu nieosiągnionych szczegółow starożytnego dzieła sztuki, wielkością i wspaniałością ogólnego wrażenia. Dla osiągnienia tego, proponował aby na słup tey kolumny wzięto granit ogromney objętości, ktory on odkrył podczas częstych podróży inspekcyynych w tym samym łomie kamieni, z ktorego dobyto 48 kolumn kościoła Izaaka. Słup ten ma mieć 12 stop średnicy 184 stóp wysokości. Obawiano się o szczęśliwe wyłamanie tak ogromney massy granitu, iednakże praca ta powiodła się szczęśliwie. Kamień ten dobyty został przy północno wschodnim ustępie zatoki fińskiey w Peterlaxa między Wyburgiem i Friedrichsham; ma 98 stop długości, a średnicy grubości stop 22 ciężar iego, może być przyięty na 9,576,000 funtów. Pracą tą zaymowało się 600 ludzi przeszło lat dwa. Części z których kamień się składa, a które nadzwyczay są ściśłe, są następujące: szpat polny pięknego ciemno czerwonego koloru, którego odbicie przedstawia piękne światła i żywy blask; bardzo rzadki czarny glimer, którego małe czarne kawałki maią połysk kruszczowy i szary kwarc, ktory w małych nieregularnych kryształach podzielony iest w massie.

Zdaie się iż granit ten, przyymie naypięknieyszą polityrę i wyrównywa prawie pięknym łomom skał Syeny. Skoro odebrano pewną wiadomość o wyłamaniu tego kamienia, bez przerwy pracowano koło iego zao-

krąglenia; statek 150 stóp długości z umysłu zbudowany do przewiezienia iego stoi w porcie przy łomie na kotwicy i wkrotce przeo kilka statków parowych popychany przypłynie po Newie.

— Nayiaśnieyszy Cesarz wynagradzaiąc starania w ciągu cholery w Petersburgu radcow taynych, senatorow Wistytskiego i Uwarowa niemniey radcy stanu xięcia Golicyna raczył ich ozdobić znakami orderu S. Anny z koroną.

Gazeta tuteysza donosi: "Marszałek szlachecki powiatu Uszyckiego w gubernii podolskiey posiadacz dobr Stępkowski w pierwszych miesiącach roku bieżącego zebrał i uzbroił tłum powstańców, z ktorymi ruszył w pochód dla połączenia się z buntownikiem Dwernickim. Za tę zbrodnią został przez sąd woienny na śmierć skazany, ktorą to karę Jego Cesarska Mość N. Pan raczył iednakże w ten sposób zmienić, iż wspomniony Stępkowski utraci tylko szlachectwo i do pracy w twierdzy odesłany będzie; maiątek zaś iego stanie się własnością skarbu.,.

Paryż 22 *Paździer nika.* — Na posiedzeniu dnia 18 b. m. izba deputowanych przyięła resztę ustawy o urządzeniu izby parów. — Monitor ogłosił d. 19 uchwalony przez izbę deputowanych budżet przychodow i rozchodow na rok 1831.

Onegday udzielił król prywatne posłuchanie znanemu przez doznane w Lizbonie prześladowania i zniewagi P. Sauvinet. Tegoż dnia mieli u J. K. Mci prywatne posłuchania xiąże Broglie i poseł belgiyski P. Lehon. Ostatni poiechał wczoray do Bruxelli.

Vicehrabia Chateaubriand przyiechał tu onegday z Genewy.

Dziennik *Messager* pisze o sprawach Grecyi: "Dowiaduiemy się, że nie cała grecka flotta spaloną została, iak z początku głoszono. Chociaż admirał Miaulis wydał rozkaz do zapalania wszystkich okrętow, przecież starannośc rossyyskiego admirała odwrócila w części to nieszczęście. Spal ły się tylko 4ry okręty, ale niestety nayznacznieysze z całey flotty. Grecy długo żałować będą piękney swey fregaty *Helas* i dobrze urządzonego parowego statku. Jeżeli zastanowiemy się nad uż leniami przeciw hr. Capodistrias, tedy zaprzeczyć niemożemy, iż są ważne i liczne. W początkach był bożkiem Grecyi, nadano mu z zaufaniem nieograniczoną władzę, zniesiono nawet zgromadzenie reprezentantów i przydano mu tylko do kontroll senat, ktorego członki sam wedle upodobania mogł mianować. Od dwóch lat atoli zarzucaią mu, że despotyzm swóy aż do nieznośnego stopnia posunął. Obwiniaią go, iż przez wszelkiego rodzaiu intrygi odwiodł xięcia Leopolda od przyięcia tronu greckiego. Miał często taiemnicę listów gwałcić, dla znalezienia powodów do politycznych processow, zerwał niepodległość sądow przez samowolne oddalania i mianowania sędziow, sprzeciwiał się wolności druku i rozszerzeniu wyższych nauk, swoim kreaturom ze szkodą kraiu nadawał grunta, i we wszystkich swoich postanowieniach wspierany był przez woyska pod Kolokotronim. Oto są obwinienia iego przeciwnikow. Spalenie flotty przez Miaulisa, iakkolwiek zbrodnicze, dowodzi do iakiego stopnia roziątrzeni są Grecy przeciw rządom hr. Capodistrias. Nagłą więc iest rzeczą, aby trzy mocarstwa, ktore ugruntowały niepodległość Grecyi, wdały się w rozpoznanie waśni, ktora grozi zupełnem rozprzężeniem nowego tego kraiu. Prezydent zwołał narodowe zgromadzenie do Argos. Hydryoci zwołali inne na swą wyspę. Niepodobna dozwolić rozkorzeniać się temu rozdwoieniu, ale konieczną iest potrzebą, aby nieziwsłe od obu stronnictw zgromadzenie mogło pod opieką neutralnych mocarstw spokoynie obradować.,,

Monitor donosi o opanowaniu miasta Bony przez woyska beja Konstantyny z następuiącemi szczegołami: "Oblężeni przez woyska

Hadschi-Achmeta, beja Konstantyny, mieszkańcy Bony prosili dowodzącego w Algierze woyskiem francuzkim jenerała o kilkunastu officerów choć ze 100 Zuarów i o ammunicyą. Natychmiast posłano do Bono żywność, bo wiedziano, że tam na niey zbywa, tudzież majora Huder z 120 Zuarów, a znaczny oddział woyska miał być późniey posłany. Major przyięty został iako zbawca, osadził Kassaubach, stoiący na wzgorzu w mieście dawny i wielki zamek, ale popełnił nierozsądek, że bram iego niekazał pozamykać i nawet wychodzącą w pole oddawna zamkniętą kazał otworzyć. Dwanaście dni upłynęło spokoynie; na targach panowała obfitość. Wszystkie siły zdawały się być przeciw nieprzyiacielowi połączone, gdy nagle d. 26 września Ibrahimowi, byłemu bejowi Konstantyny, który znaydował się w Bona i maior Huder niemiał o nim żadnego podeyrzenia, udało się wlizuąc do Kassaubach i w niebytności dowodzącego officera opanować go. Maior Huder zdradzony razem przez część mieszkańców, zwołał swe woyska pod broń, których nieszczęściem nie trzymał w kupie i zaniedbał osadzić punktów, któreby mu zapewniły związek z obiema w porcie stoiącemi brygami *Adonis* i *Creole*. Walczył mężnie w ulicach z resztą pozostałego mu woyska i przybyłą mu na pomoc częścią ludu obu brygów; ale d. 29 września rano ogniem z Kassaubach został zmuszony cofnąć się na brygi, na które wsiadaiąc został kulą zabity. W potyczce w mieście zabitemi zostali kapitan Vigot i 2ch Zuarów. Cały oddział wraz ranuemi powrócił do Algieru. Zdarzenie to tem iest nieprzyiemnieysze, że w tym samem dniu 2gi batalion Zuarów pod maiorem Duvivier przybył wodą do Bona. Officer ten poczytał już wylądowanie za nieużyteczne i powrócił do Algieru. Jenerał Berthezene wydał stosowne do tego zdarzenia rozkazy.„

Kopenhaga 15 *Października*. — Król przekonawszy się o niedostateczności kordonów przeciw cholerze, które tylko wewnętrzne związki uciążaią, cofnął takowe reskryptem swoim pod dniem wczorayszym.

Belgrad 9 *Października*. — Nakoniec odebraliśmy z niezawodnego źródła doniesienia, które wyiaśniaią nagle cofnienie się wielkiego wezyra do Bitoglia, iako też wieść, że woyska Bośniaków nagle wstrzymały się od dalszego postępu i propozycye do poddania się W. wezyrowi posłały. Wiadomo iuż, że cż Bośniacy zadali wielkiemu wezyrowi pod Koskowa znaczną klęskę i przez to zmusili go do ustępu do Macedonii. Do tego odebrał wielki wezyr rozkaz od Sułtana, aby niezwłocznie zwrócił do Stambułu 15,000 ludzi, dla zapewnienia i utrzyman a zagrożoney tam bardzo spokoyności. Posłuszny temu rozkazowi, niebył wcale w stanie przeciw Bośniakom, których znał siły, działać lub ich od od dalszego postępu wstrzymać. W tak przykrem położeniu uciekł się więc do układów, do których Bośniacy okazali się także skłonnemi, ale takie podali warunki, iakie tylko zwycięzca podać może. I tak n. p. żądali za wynagrodzenie kosztów woyny 3000 kies (1,500,000 piastrów), zostawienie dotychczasowego *status quo* w Bośnii, amnestyi dla Mustafy baszy Skutaryi. &c. które to warunki wielki wezyr z zastrzeżeniem tylko W. Sułtana przyrzekł przyiąć, aby tylko wstrzymać ich postęp wgłąb państwa, przez co niechęć w Macedonii i Albanii na nowo by ożyła. — Bośniacy stoią teraz przy Pesrein na granicy Macedonii w gotowości do wtargnienia do tey prowincyi, skoro Porta nie zatwierdzi ich ugody, i inny korpus przeznaczyli do odsieczy Mustafy baszy w Skutaryi. Niewątpią, że Porta pochwali czynność wielkiego wezyra, plany swoie względem prędkiego urządzenia prowincyy zawiesi i starać się będzie odwrócić grożąca iey nowe kryzys.